DEC 31 1963

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

SLA

N. Y. Public Library
Grand Central Sta.
Div. S
P. O. Box 2221
New York 17, N. Y.

No. 48 — Acceptance for M[illegible] at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918 — New York 1, N. Y., Gruodžio-December 20, 1963 — Entered as Second Class Matter November 28, [illegible] at [illegible] Office at New York, N. Y., under the Act of March [illegible] — 54 METAI

Sveiki sulaukę Kalėdų švenčių!

TAIKA KLYSTKELIUOSE

Kalėdų žiburių šviesoje varpams gaudžiant, iškyla metinių švenčių gilesnė prasmė — pasaulio taikos siekimo mintis. Taika yra sena žmonijos svajonė ir senas yra jos siekimas. Todėl visų žinomų ryškesnių religijų — judizmo, induizmo, budizmo, islamo, konfucianizmo, krikščionybės ir kitų religijų pradžiose užtinkamos žmonijos taikos idejos.

Apie taiką garsūs išminčiai yra parašę daug ir storų knygų, apie ją garsiai kalba valstybių valdovai ir politikai. Po kiekvieno kraujo praliejimo — karo, pastovios taikos mintimis, tuo senu lukesčiu, gyvena ir žavisi tautos.

Šiame dvidešimtame amžiuje, po dviejų Pasaulinių karų, dar ryškiau iškilo amžinos taikos įkunijimo mintis tarp viso pasaulio tautų. Visuotinos taikos mintis po Pirmojo pasaulinio karo pagimdė Tautų Sąjungą, kuri, deja, nepajėgė apsaugoti žmonijos nuo Antrojo pasaulinio karo. Pastarasis karas, išgąsdinęs žmoniją savo žiaurumais, privertė valstybes daugiau susimastyti taikos išlaikymu ir štai, tam reikalui buvo įkurta Jungtinių Tautų organizacija.

Kaip pagrindą pasaulio taikai išlaikyti Jungtinės Tautos prieš 15 metų paskelbė žmogaus teisių deklaraciją tardamos, kad žmogaus teisių negerbimas nuvedė į barbarizmą.

Taip pat gražiai skamba deklaracijos dėsniai: pagal juos niekas negali buti laikomas vergijoj ar baudžiavoje, niekas negali buti savavališkai suimamas, laikomas suimtas arba tremiamas iš savo krašto, kiekvienas žmogus turi teisę iš bet kurio krašto, įskaitant ir savąjį, išvykti ir sugrįžti.

Deklaracija turi ir daugiau skambių žodžių, skirtų taikos reikalams. Bet juose pasigendama svarbiausios sąlygos, vedančios į taiką — tai politinės laisvės suteikimo pavergtoms tautoms. Žmogaus teisės gali buti įkunijamos tik valdančiai pačiai tautai, o ne okupacijos rėmuose. Neteisės pavyzdys yra sovietinė okupacija, kurioje pavergtoms tautoms netaikoma Jungtinių Tautų paskelbtoji deklaracija.

Ne tik Lietuva, bet ir daugelis kitų tautų su milijonais gyventojų, po Antrojo pasaulinio karo buvo išduotos sovietinei priespaudai ir vergijai.

Negana to, iš naujų karo židinių, kuriuos nuolat kelia ir palaiko Sovietų Rusija, matom, jog ji neatsisako minties užvaldyti laisvąjį pasaulį komunizmui. Ir kol Jungtinės Tautos neranda budų priversti Sovietų Rusiją laikytis tarptautinių įsipareigojimų, pasitraukiant iš okupuotų kraštų, nėra jokio pagrindo žmonijai tikėti taikos pastovumu ir jos išlaikymu.

Ir šiose Kalėdose, kalbant taikos mintimis, tenka pasakyti, kad menamoji šių dienų taika dar yra dideliuose klystkeliuose.

A. Sd.

VISUOTINĖS ŽMOGAUS TEISIŲ DEKLARACIJOS SUKAKTIS

APELIUOJAMA Į JUNGTINIŲ TAUTŲ NARIUS

Gruodžio 10 d. suėjo 15 metų Jungt. Tautų priimtajai Visuotinei Žmogaus Teisių Deklaracijai. Jos sukaktį atžymėjo pačios JT, bet sukakties ir pačios Deklaracijos tikroji prasmė labiau ryškėjo Pavergt. Seimo sukaktuviniame posėdyje. Ta proga Pav. Seimas priėmė papildomą raportą apie religijos ir bažnyčios padėtį sovietų pavergtuose Europos kraštuose, taip pat rezoliuciją apie žmogaus teisių tuose kraštuose paneigimą.

Raportas pateikia naujausius duomenis apie bažnyčios padėtį, o rezoliucija, — "didžiai susirupinusi Jungtinėse Tautose vyraujančia tendencija, tolygia dvigubam mastui, nematyti tautų apsisprendimo teisės ir kitų žmogaus teisių paneigimo pavergtoms Centro ir Rytų Europos tautoms," bet, iš antros pusės, prisimindama "gausius pavyzdžius, kai Jungt. Tautos nepaisė pastangų sutrukdyti jų susirupinimą žmogaus teisių pažeidimu tuo pagrindu, kad tai priklauso vidaus reikalų jurisdikcijai", — apeliuoja į JT narius, kad jie, lygiai taip, kaip pasielgė dėl religinės laisvės tariamo pažeidimo P. Vietname, sudarytų specialią komisiją žmogaus teisių pažeidimams Albanijoj, Bulgarijoj, Čekoslovakijoj, Estijoj, Latvijoj, Lenkijoj, Lietuvoj, Rumunijoj ir Vengrijoj ištirti. Lietuvos delegacijos vardu žodį tarė Pranas Vainauskas.

Pav. Seimo sukaktuviniam posėdžiui pirmininkavo V. Sidzikauskas, kuris ta proga Pav. Seimui priminė prez. J. F. Kennedy mirtį, taip pat mirtį trijų įžymių Pav. Seimo veikėjų: Lietuvai labai draugingo Lenkijos delegato dr. O. Pehr, Čekoslovakijos delegato V. Pavlik ir Vengrijos — dr. L. Bartok.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ SLA NARIAMS, TĖVYNĖS SKAITYTOJAMS, BENDRADARBIAMS IR VISIEMS DIRBANTIEMS MUSŲ ORGANIZACIJOS GEROVEI

TĖVYNĖS REDAKCIJA
IR
SLA TARNAUTOJAI

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

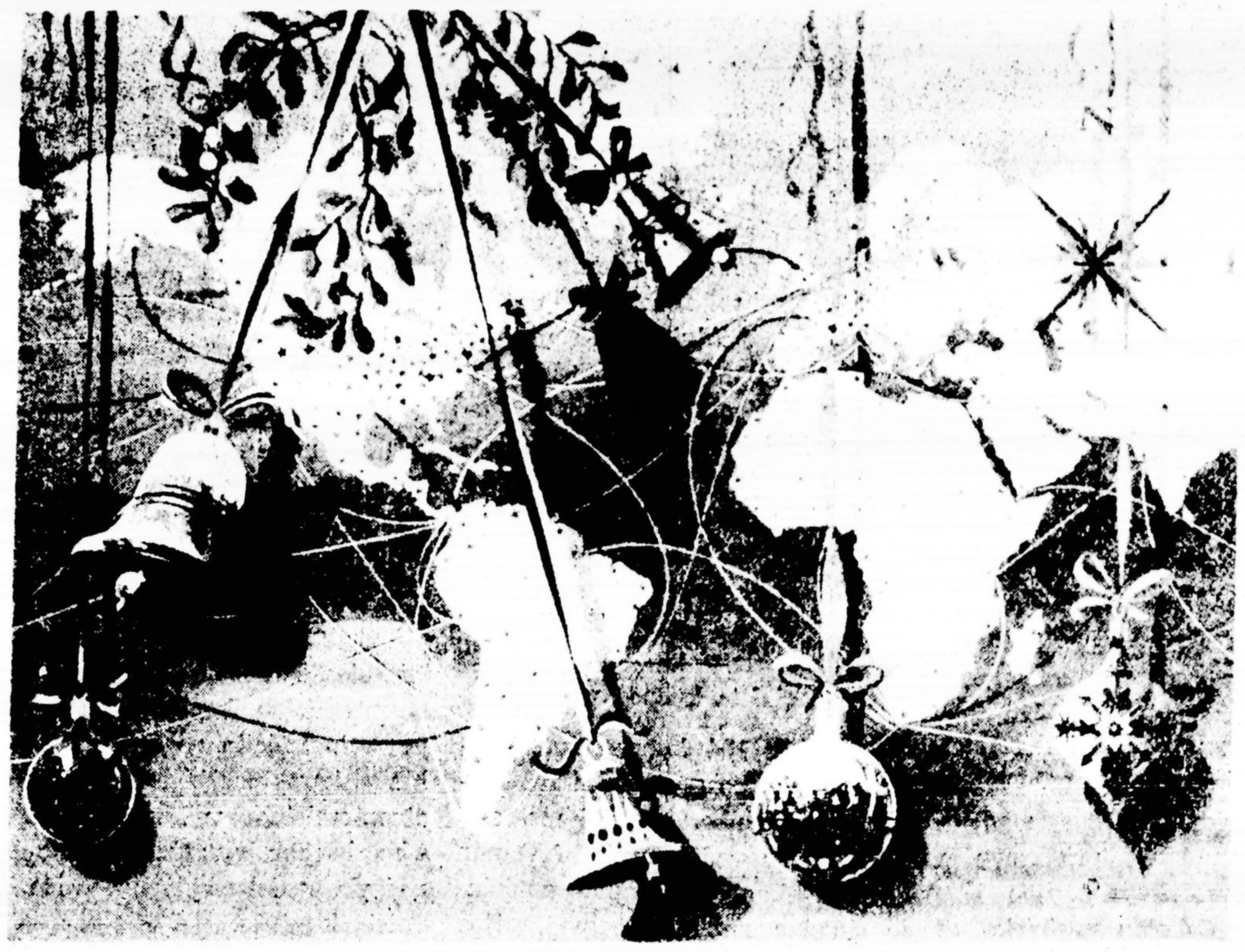

SU KALĖDŲ ŠVENTĖMIS IR NAUJAIS METAIS SVEIKINAME MUSŲ BROLIUS IR SESES — SLA NARIUS, KUOPŲ IR APSKRIČIŲ VALDYBAS, ORGANIZATORIUS IR VALKĖJUS, LINKĖDAMI KIEKVIENAM GEROVĖS IR SEKMĖS.

MUSŲ VISŲ RYZTAS IR BENDRAS DARBAS TESTIPRINA SUSIVIENIJIMĄ LIETUVIŲ AMERIKOJE IR TEPRISIDEDA PRIE KOVOS, SIEKIANT LIETUVIŲ TAUTOS LAISVĖS.

SLA PILDOMOJI TARYBA

Lietuvoje Blogas Aptarnavimas

Buitinis gyventojų aptarnavimas — tai vienas silpnųjų dabartinio Lietuvos gyvenimo bruožų. Pavergtos Lietuvos spaudoje metų metais vis dejuojama dėl permenko buitinio aptarnavimo, vis baramasi ir varoviškai siekiama sutvarkyti neklaužadas, nuolat šaukiama apie apsileidimo reiškinius.

Kaip aiškėja iš "Tiesoje" paskelbto vedamojo (nr. 255), viena didžiausių blogybių esanti vis šlubuojanti atliekamų paslaugų kokybė. Gyventojai jau eilė metų nepatenkinti radijo pataisymo dirbtuvėmis — žmonės vėl ir vėl verčiami grįžti su pretenzijomis.

Kad butinis aptarnavimas prastas, gali paliudyti pavyzdžiai: sostinėje Vilniuje stambesnis batų pataisymas atliekamas tik per 10 dienų, o cheminis rubų valymas — 13 dienų. Esą buitinio aptarnavimo įstaigose pasitaiko sąžiningai dirbančių žmonių, bet štai ir vėl kitas bolševikinės priespaudos vaizdelis: tokių sąžiningųjų pastangos atsimušančios kaip žirniai į sieną, nes "juos puola nesąžiningieji žmonės."

Nesąžiningumas, apgaudinėjimas, grobstymai buitinio aptarnavimo įstaigose — tai dažnai sovietinėje spaudoje aptinkamas žodynas. Esą dar blogiau ir tai patvirtina Vilniaus partinis organas nurodydamas, kad į darbą priimami dirbti vagys ir sukčiai. Gyventojams patarnauja už grobstymus bei kitus nusikaltimus kalėjime atsėdėję po aštuonerius metus ir pan. žmonės. Tokie, pasitaiko, gauna net buhalterio pareigas. Daugiausia nusiskundžiama piktnaudžiavimas foto ateljė bei kirpyklose.

Komunistai bei laikraščiuose pasireiškią varovai susirupinę klausia: kaip pašalinti negeroves, kaip išrauti žalingus reiškinius ir teranda vieną ir didžiai abejotiną receptą — tai vykdyti vad. komunistinį lenktyniavimą. Daugelyje įmonių, pasirodo, apie tokį lenktyniavimą net ir nekalbama. O "Tiesa" čia baraši, kad buitinio aptarnavimo darbuotojai giriasi įvairiais planais, džiugauja, kad kas met auga aptarnavimų kiekienam gyventojui skaičius.

Tačiau, kaip ir visur, gyventojų pakliuvę įvairioms paslaugoms, auga sparčiau, negu pasiula. Jei didėjančios gyventojų reikmės, tai, kaip stebime, nuolat didėja ir tiesiog bolševikinė netvarka. Budinga tik tai, kad tokio prasto butinio aptarnavimo atvejais jau nenurodoma į vad. kapitalistinių laikų liekanas. Visiems aišku, kad tai nepriklausomoje Lietuvoje ir net per maišaus okupacijos metus tikrai neteko savi suadurti su tokio masto apsileidimais bei nesąžiningumais, kokių gyventojų aptarnavime. (E)

NAUJOS MONETOS

House Banking Committee ateinančiais metais kaldins pusdolerines sidabro monetas su prez. J. Kennedy atvaizdu.

MIRĖ DU ŽYMŪS VOKIEČIAI

Gruodžio 12 d. mirė buvęs Vak. Vokietijos prezidentas Teodor Heuss, sulaukęs 79 m. amžiaus. Prezidentas buvo nuo 1949 m. iki 1959 metų.

Gruodžio 14 d. mirė Vak. Vokietijos socialdemokratų partijos pirmininkas Erich Ollenhauer, budamas 62 metų amžiaus. Kartu jis buvo parlamento opozicijos vadas. Hitlerio valdymo laikais E. Ollenhauer iš Vokietijos buvo pabėgęs ir gyveno užsieny.

CALIFORNIJOJ PLYŠO UŽTVANKA

LOS ANGELES — Gruodžio 14 d. skilo Baldwin Hills Reservoir užtvanka ir prasiveržęs vanduo dideliu greičiu užliejo žemumą, nuplaudamas eilę namų, išraudamas medžius, telefono stulpus ir sugadindamas kitus įrengimus.

Žmonių aukų buta [illegible]. Visi gyventojai [illegible] buvo laiku įspėti. [illegible] buvo pastebėta [illegible] užtvankos trukimas. Pažangos užtvanka [illegible] ir popiečio metu [illegible]. Nelaimės paliestoj [illegible] mylių plotas, [illegible] buvo 16,500 gyventojų [illegible] namų. [illegible] namai apgriauta. (E)

Nuostoliai siekia 10 [illegible] dolerių. Užtvankos [illegible] priežastis dar nenustatyta, bet galėjo buti [illegible] [illegible] reiškinys.

JAUNIMAS DOMISI SUSIVIENIJIMU

Rašinių Konkurso Laimėtojai

SLA 136 kuopa buvo paskelbusi įdomų jaunimo, gyvenančio Clevelande bei apylinkėse, rašinių konkursą tema: "Ką SLA galėtų duoti jaunimui". Sulaukus rašiniams gauti termino paaiškėjo, kad, nors ir nedaug rašinių teatsiųsta, bet tiek rašiniai, tiek jų autoriai labai įvairuoja.

Konkursas tikrai pasirodė naudingas, o brangus musų jaunimėlis prasmingai ir nuoširdžiai įvertino esamos ir geistinos Susivienijimo veiklos kryptis. Tie rašytojai rašytojėlai ir projektų sumanytojai šia proga atskirai pridė savo domėjimąs SLA, lyg lietuvybės tvirtovė ir tos galingos, visus vienijančios šeimos branginimą.

Sprendėjų komisija, kurią sudarė pirmininkas — šias eilutes berašąs ir nariai — B. Auginas ir J. Stempužis, konstatavo, kad visi rašiniai atitinka konkurso reikalaujamas sąlygas ir savo ilgumu, tematika, bendruoju planu bei kalbos ar rašybos taisyklingumu laikomi priimtinais.

Tinkamiausio, kaip nuosekliau už kitus apgalvoto, rašinio autoriui paskirta pirmoji premija — $25.00. Paaiškėjo, kad šios premijos laimėtojas, Ramūno slapyvardžiu pasirašęs, yra Julius Stankevičius, 13 m. amžiaus.

Kitiem dviem komisijos atrinktiems rašiniams nutarta premijų neskirti, bet rekomenduoti, kad kuopos valdyba suteiktų jų autoriams konkurso sąlygose numatytas premijas dovanas tokio pat dydžio, kaip antros ir trečios premijos. Valdyba noriai priėmė komisijos siūlymą. Tuo budu antrąją dovaną — 20 dol. gavo Lino Žiedo slapyvardžiu pasirašiusis Antanas Kalvaitis, 16 m. amžiaus. Trečiąją gi — 15 dol. — SLA narės slapyvardžiu pasirašiusi Vilija Nasvytytė, 7 m. amžiaus.

Ir gruodžio 8 d. Lietuvių salėje, po metinio kuopos susirinkimo, sulaukus didesnio kiekio svečių — ne tik SLA narių, bet ir kitų organizacijų atstovų bei pavienių asmenų, maloniai rodančių savo prielankumą Susivienijimui ir jaunimui, tos dovanos buvo iškilmingai įteiktos laimėtojams.

Jaukiai besivaišinant, čia pat kuopos vardu pasveikintas ir pagerbtas, giedant Ilgiausių metų, nusipelnęs 14 kuopos narys, pavyzdingai santykiaująs su visuomene bei įvairiomis organizacijomis, sulaukęs 75 m. amžiaus Justinas Mišeikas. O viena iš laimėtojų, jauniausioji, Vilija Nasvytytė, taisyklingai ir labai vykusiai nuotaika atliko eil. A. Giedriaus pasakėčias: Nenumas ir jo laikai ir Kaminogus su kepure.

Tokie konkursai gerintini vistur dažniau. Veda į aiškesnę SLA ir jaunimo [illegible] artėjimą.

Dėkojame rupestingoms šeimininkėms — J. Budzienai, Kalvaitienei, Nasvytienei, O. Schillerienei ir Stupinienei bei paslaugiems šeimininkams — B. Gripienui, J. Pankui, I. Stankevičiui ir Schilleriui.

Vladas Brazulis

Už gerą organizatoriaus darbą skirtos gražios dovanos

Dabar eina SPECIALUS VAJUS, skirtas artėjančioms šventėms. Susirupinkim gauti daugiau narių naujų. Aplankykim šeimas, kurioms padėsim užtikrinti jų ateitį. Jaunimui pagelbėsim siekti aukštojo mokslo ir padėsim pinigus sutaupyti gyvenimo pradžiai, jeigu jiems užrašysim SLA apdraudą.

Visiems, kas prisidės prie Kalėdų ir Naujų Metų vajaus, skirtos šios dovanos:

PIRMOJI DOVANA:
Kas įrašys 40 naujų narių, gaus grynais $100.00.

ANTROJI DOVANA:
Kas įrašys 30 narių, gaus grynais $75.00.

TREČIOJI DOVANA:
Kas įrašys 25 narius, gaus grynais $50.00.

KETVIRTOJI DOVANA:
Kas įrašys 20 narių, gaus grynais $40.00.

PENKTOJI DOVANA:
Kas įrašys 15 narių, gaus grynais $30.00.

ŠEŠTOJI DOVANA:
Kas įrašys 10 narių, gaus grynais $20.00.

SEPTINTOJI DOVANA:
Kas įrašys 5 narius, gaus grynais $10.00.

Šiame specialiame švenčių vajuje gali dalyvauti ir registruoti organizatoriai, o taip pat ir visi nariai. Apdraudų sąlygos paskelbtos. Įstojimo mokesčio nauji nariai nemoka.

NOMINACIJOS TIK VIENĄ GRUODŽIO-DECEMBER MĖNESĮ

Tėvynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

LIETUVYBEI IŠLAIKYTI ĮRAŠYKIM DAUGIAU JAUNIMO Į SUSIVIENIJIMĄ LIETUVIŲ AMERIKOJE.

BALOTAI JAU GRĮŽTA

Visos SLA kuopos gruodžio mėnesio susirinkimuose atlieka Pild. Tarybos nominacijas. Kaikurios jų jau įvykdė balsavimus ir atsiuntė SLA centro raštinei balsavimo duomenis. Tačiau balsavimo rezultatai paaiškės tik ateinančių metų pradžioje, kada susirinks balsų skaičiavimo komisija ir, atidarius vokus, suskaičiuos balsus.

Nominacijos turi baigtis gruodžio 31 d. ir visos nominacijų blankos bei balotai atsiųsti SLA centrui nevėliau 1964 m. sausio 6 d.

SLA JAUNUOLIŲ KOMISIJOS POSĖDIS

SLA Jaunuolių Komisijos posėdis yra nukeltas į gruodžio 14 d., 2 val. popiet. Jis bus SLA centro patalpose, 307 W. 30th St., New Yorke.

Apie datos pakeitimą yra pranešta visiems Jaunuolių Komisijos nariams.

PASTATYTAS PAMINKLAS

Tautinėse kapinėse Chicagoje yra jau pastatytas juodo granito paminklas žymiam veikėjui adv. Kaziui Gugiui, mirusiam 1963 m. sausio 2 d.

TRAGIŠKA LIETUVIO MIRTIS

Lėktuvo nelaimėje, kuri įvyko lapkričio 28 d. Kanadoje, tarp 118 žuvusių žmonių yra lietuvis inž. Algirdas Slapšys, pastoviai gyvenęs Toronte. Gimęs 1927 m. sausio 26 d. Šiauliuose. Elektros inžinieriaus studijas buvo baigęs Toronto universitete 1955 m. Veikė skautuose.

Giliame nuliudime paliko žmoną Apaloniją, keturis mažus vaikus, tėvus, brolį, seserį ir artimas gimines.

Ištieskim pagalbos ranką

Balfas lapkričio mėnesį gavo 6,719 dol. To mėnesio išlaidos pasiekė $8,094. Vokietijos lietuviams pasiųsta pinigais $1,018. Vasario 16 gimnazijai $3,467. Salezietių gimnazijai $520. Už siuntinius į Lietuvą ir Sibirą apmokėta $.217, taip pat sumokėta paštui už siuntinius Lenkijon ir į kitus kraštus $438. Įvairių kraštų lietuviams pinigais dar išsiuntinėta $435.00.

Tuo budu ir lapkričio mėnuo buvo "sausas" Balfui, nes reikėjo išleisti net 2.504 dol. daugiau, kaip kad buvo gauta. Nuo šių metų pradžios Balfas išleido net 17,565 dol. daugiau, nei buvo turėta pajamų. Nepriteklių, tikimasi, išlygins visur sekmingai vykdomi Balfo rudens vajai.

Daug vilčių dedame į Chicagos Balfo rėmėjus. Elgine, Ill. susirikiavo keliolika daktarų į Balfo skyrių ir jau suaukojo tukstantinę. Losangeliečiai jau prisiuntė $1,300. Newyorkiečiai uoliai aukoja po dešimtinę. Šie visi ženklai rodo, kad Balfas dar pajėgs į ašaruotus prašymus ištiesti pagalbos ranką.

Balfo vajus New Yorke pratęstas iki švenčių. Siųskite aukas šiuo adresu: Lithuanian Relief Fund of America, 105 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211.

LIETUVOJ IR ASMENINĖ NUOSAVYBĖ YRA VALDŽIOS KONTROLĖJE

Dr. Domas Krivickas New Yorke, lietuvių teisininkų susirinkime, Overseas Press klubo patalpose, lapkričio 26 d., 1 val. popiet, turėjo paskaitą apie nuosavybės teisę dabartinėj Lietuvoj.

Susirinkime buvo ir svečių, neteisininkų ir jie kartu su teisininkais gyvai domėjosi ne tik pačia paskaita bet ir daugybe klausimų, kuriuos jie kėlė prelegentui.

Dr. Krivickas kalbėjo apie nuosavybę okupuotoj Lietuvoj pagal okupacinės valdžios išleistus įstatymus bei pagal ten esamų teismų praktiką. Jis nelietė valstybinės ir kolektyvinės nuosavybės, o sustojo vien prie asmeninės nuosavybės, kuri yra, tartum, atošvaistė mums žinomos privatinės nuosavybės, tačiau komunistinėj santvarkoj nudilintos iki to, kad ten žemės privatinės nuosavybės visai nėra.

Gali žmogus turėti vieną namą, bet ir jo įgijimas tegali išplaukti iš darbo pajamų. Gali žmogus turėt santaupų, pagelbinį namų ukį — gyvulius, įrankius ir taip pat gali turėti šeimyninių patogumų daiktus — baldus ir pan.

Tačiau tų asmeninės nuosavybės daiktų ar pinigų augimas yra valdžios kontrolėj, yra apribotas taip, kad jeigu asmens prasigyvenimui negali sukliudyti tam tikru įstatymu iš apačios, tai bet koks sovietinio piliečio ypatingesnis ekonominis sustiprėjimas yra matuojamas socializmo tikslais iš viršaus ir tų tikslų vardu yra atimami iš asmens tie daiktai, kurių atsirado "per daug."

Jei asmens prasigyvenimo priemonėse valdžia įmato nelegalumų, tuomet asmuo ne tik nustoja turto, bet eina į kalėjimą, arba yra tremiamas iš krašto į priverstino darbo stovyklas tolimos Sov. Sąjungos rytuos, ar šiaurėj.

Paskaita su klausimais iš auditorijos ir prelegento atsakymais užsitęsė apie 2 valandas, niekas nenorėjo iš susirinkimo išeiti ir tai buvo tikrasis klausytojų dėkingumo ženklas prelegentui dr. Krivickui, svečiui iš Washingtono. Ypatingai teigiamai tenka vertinti New Yorko teisininkų draugijos, kurios pirmininku yra teis. A. Diržys, nostą, kad ji, suruošdama reta tema įdomią paskaitą, pakvietė į ją atsilankyti ir visuomenę, o ne vien tik draugijos narius.

CENTRINĖS KUOPOS SUSIRINKIMAS

SLA 126 centrinės kuopos New Yorke praėjusį penktadienį įvykusiame susirinkime buvo atliktos Pild. Tarybos nominacijos. Po jų šimtmečio proga prisiminta 1863 m. sukilimas Lietuvoje. Ta tema plačiau kalbėjo Stasys Jakštas, kuopos pirmininkas.

Einamuose reikaluose inž. A. Novickis kėlė reikalą įsigyti New Yorke kulturiniams reikalams SLA namus, kuriuose galėtų talpintis ne tik Susivienijimo įstaigos, bet jais galėtų naudotis ir lietuvių organizacijos. Tokių namų reikalingumą New Yorke labai jaučianti visa visuomenė. Tuo klausimu pasisakė SLA sekretorė B. Pivaronienė, primindama praėjusio seimo nutarimą įsigyti nariams pelnio namus Atlantic City. Šis reikalas jau baigiamas tvarkyti. Po to gal ateisianti eilė svarstyti ir kulturinių namų įsigijimą.

Metinį kuopos susirinkimą nutarta kviesti sausio 17 d., 7:30 val. vak. Į jį nariai kviečiami atsilankyti su šeimomis ir su savo artimaisiais, ypač tais, kurie galėtų įsirašyti į Susivienijimą. Susirinkimas bus trumpas, o po jo tradicinis pobuvis. Pobuvio vakarienei suruošti buvo išrinkta komisija iš šių kuopos narių: G. Anuska, M. William ir L. Sperauskienė.

Jau iš anksto nariai prašomi tą vakarą skirti kuopos reikalams ir atvykti į susirinkimą.

ARGENTINOS LIETUVIŲ LAIKRASČIO SUKAKTIS

Argentinos sostinėje, Buenos Aires yra leidžiamas lietuvių savaitraštis "Argentinos Lietuvių Balsas". Laikraščio redaktorius yra Kostantas Norkus, leidėjas — Pranas Ožinskas. Šiais metais laikraštis paminėjo savo ėjimo 35 metų sukaktį.

PROPAGANDINIAI ŽENKLELIAI

Vak. Vokietijoj Baltų D-ja išleido seriją propagandinių ženklelių "Laisvasis Pabaltijys" - "Laisvoji Europa". Jos pritaikytos prie šių metų išleistos Europos pašto ženklelių (išleido Europos Pavergtųjų Tautų Seima) ir vaizduoja Lietuvą, Latviją ir Estiją spygliuota viela atskirtos nuo laisvosios Europos. Serija išleista mėlyna ir geltona spalvomis. Ženkliuko kaina DM 0,25, Baltų Draugijos nariams DM 0,15. Užsisakyti galima per platintoją, mokyt. Fr. Skerį, 684 Lampertheim-Huttenfeld, Litauische Gymnasium, Schloss Rennhof, arba tiesiai per: Baltische Gasellschaft in Deutschland e. V. 8000 Muenchen 15, Lessingstr. 5.

JAV PREZIDENTO PADĖKA

ALTas gavo iš Baltųjų Rūmų prezidento L. B. Johnson ir ponios padėką už pasiųstą užuojautos telegramą dėl prez. J. F. Kennedy nužudymo ir drauge padėką už linkėjimus perėmus velionies pareigas dėti pastangas grąžinti pavergtom tautom laisvę ir išlaikyti taiką.

PABALTIEČIŲ TEISININKŲ PASITARIMAS MUENCHENE

Neseniai Muenchene posėdžiavo Baltų Drejos Vokietijoje sukviesti teisininkai — pabaltiečiai, susiburę į Pabaltijo teisės studijų ratelį. Buvo paskaitų, pasitarta apie tolimesnį leidimą savo žurnalo, "Baltisches Recht" ir kt. Iš lietuvių teisininkų dalyvavo J. Kairys. (E)

Gudrus, kaip čigonas, iš po velenos išlindys.

USE Christmas Seals

Fight Tuberculosis and Other Respiratory Diseases

So. Boston, Mass.

Vliko pirm. dr. A. Trimakas gruodžio 15 d., 3 val. po pietų, So. Bostono Liet. Pil. Draugijos salėje skaitys viešą paskaitą tema: "Komunistų nesutarimai ir Lietuvos laisvinimo byla." Bostono ir plačios apylinkės tautiečiai maloniai kviečiami dalyvauti.

St. Griežė Jurgelevičius

Springfield, Ill.

Kviečia narius į susirinkimą

SLA 275 kuopa kviečia narius į susirinkimą, kuris bus sausio 5 d., 1500 E. Carpenter St. Tame susirinkime bus valdybos rinkimas, nes praeitam susirinkime nebuvo susirinkę pakankamai narių. Valdyba kviečia ir prašo atsivest savo pažįstamus, kurie gal prisirašytų į musų kuopą.

V. Shimkus, koresp.

KAS DOMISI geromis sąlygomis investuoti savo pinigus, kreipiasi į dipl. ekonomistą, **Juozą Audėną,** 109 Warwick St., Brooklyn 7, N. Y. Tel. **TA 7-9518.**

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

SHALINS
(SHALINSKAS)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiam nemokamai visose miesto dalyse
F. W. SHALINS IR J. B. SHALINS
Tel. VIrginia 7-4499

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Gruodžio 7, 1963

Išmokamos Apdraudos

SIMAS SIELALA, 5 kp., Plymouth, Pa., gimęs Newark, N. J. Prie SLA prisirašė rugpiučio 11, 1930 m., mirė liepos 9, 1963 m. Velionio podukrai, Onai Stučkiutei, apdraudos išmokėta $741.00

ANTHONY ZDANIS, 44 kp., Miami, Fla., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 3, 1939 m., mirė lapkričio 10, 1963 m. Velionio žmonai, Magdalenai Zdanis, apdraudos išmokėta $150.00

MARY PLATUKIS, 49 kp., Boston, Mass., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 9, 1941 m., mirė lapkričio 21, 1962 m. Velionės vaikams, Joseph Platukis, Julia Arlauskas ir Mary Skiendiel, apdraudos išmokėta $500.00

KAZYS LASINIS, 167 kp., Joliet, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 11, 1915 m., mirė lapkričio 7, 1963 m. Velionio žmonai, Karolina Lasinis, apdraudos išmokėta $1,000.00

ANTHONY SMITH, 191 kp., East Cambridge, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė liepos 11, 1939 m., mirė lapkričio 7, 1963 m. Velionio sunui, Anthony V. Smith, apdraudos išmokėta $3,000.00

MARĖ FRANKIENĖ, 230 kp., Wanamie, Pa., gimusi Wanamie, Pa. Prie SLA prisirašė kovo 3, 1929 m., mirė lapkričio 22, 1963 m. Velionės dukteriai, Helen Thomas-Stanley, apdaudos išmokėta $1,000.00

ONA ČIŽAUSKIENĖ, 267 kp., Wyoming, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 15, 1919 m., mirė lapkričio 19, 1963 m. Velionės dukteriai, Elena Černauskas, apdraudos išmokėta $600.00

JUOZAS RAMONAS, 272 kp., Amsterdam, N. Y., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 1, 1924 m., mirė rugsėjo 24, 1963 m. Velionio žmonos brolio dukteriai, Nellie Znamerowska, apdraudos išmokėta $653.00

KATRĖ NUGNIENĖ, 284 kp., Gary, Ind., gim. Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 1, 1914 m., mirė lapkričio 22, 1963 m. Velionės vaikams, Emma Primer ir Walter Nugnis, apdraudos išmokėta $155.00

PRANAS LINKUS, 322 kp., Chicago, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 4, 1950 m., mirė spalio 19, 1963 m. Velionio broliui, Petrui Linkui, apdraudos išmokėta $1,000.00

Viso $8,799.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $166,950.54

Išmokamos Ligoje Pašalpos

V. Urbonienė, 23 kp., Shenandoah, Pa., sirgo 9 sav. 1 d.	$29.70
R. Sumskienė, 58 kp., Hudson, Mass., sirgo 11 sav. 6 d.	8.10
G. Melnykas, 72 kp., Hamilton, Ont., Canada, sirgo 5 sav. 6 d.	72.00
J. Ambrozė, 136 kp., Cleveland, Ohio, sirgo 8 sav. 5 d.	28.88
R. Kricikienė, 211 kp., Mahanoy City, Pa., sirgo 9 sav.	27.00
M. Sorius, 260 kp., Chicago, Ill., sirgo 2 sav. 1 d.	13.00
K. Pumsepp, 278 kp., St. Catharines, Canada, sirgo 8 sav. 6 d.	103.85
J. Gibas, 297 kp., Greenfield, Mass., sirgo 2 sav. 6 d.	19.25
J. Žerskienė, 302 kp., Collinwood, Ohio, sirgo 5 sav. 6 d.	21.00
Viso	$622.78
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	$21,182.16

B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

GINKŲ KRAUTUVĖ JAU PASIRUOŠĖ KALĖDOM

Lietuviškos ir amerikoniškos atvirutės, pliušiniai žaislai, Friction-Wind-Up—baterėm operuojami žaislai.

Eglutėm dekoracijos—vietos ir importuotos. Satin dengtos Multi-Color kalėdinės bolės. Imp. paukštukai, šviesos ir kt.

ĮVAIRIAUSI LIETUVIŠKI REKORDAI.

Pilna selekcija Schrafft ir Whitmans šokoladų Taip pat importuoti Swiss Lindt Dovanų Dėžės ir Bars.

New Yorko miesto plačiausia selekcija importuotų Oriental Music and Jewel Chests.

495 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EV 4-9293

Įsigaliojo naujas patarnavimo budas, užsakant dovanas, gamintas Sov. Sąjungoj

REMDAMASI SUTARTIMI, SUDARYTA SU V. O. VNIEŠPOSYLTORGU

COMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Priima Apmokėtų Dovanų Užsakymus

JUSŲ GIMINĖMS, GYV. LIETUVOJE

Jūs čia apmokate visą dovanų kainą

Dovanos gaunamos laike 5 - 70 dienų

AUTOMOBILIAI	SKALBIAMOS MAŠINOS
SALDYTUVAI	TELEVIZIJOS
DULKIŲ SIURBLIAI	DVIRAČIAI
SIUVAMOS MAŠINOS	SIMTŲ DAIKTŲ PASIRINKIMAS

Dėl smulkių informacijų ir katalogo kreipkitės į pagrindinį skyrių:

Cosmos Parcels Express Corporation

45 WEST 45th ST., NEW YORK 36, N. Y. Tel. CI 5-7905

JAU IŠĖJO NEPAPRASTAI ĮDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima musų išeiviją visoj Amerikoj — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingo; yra tik legenda, kad išsikėlę Amerikoje musiškiai pastatę "Aušros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė juromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvanijon anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kurėsi parapijos. Bet kai vyskupai ėmė savintis musiškių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienų ir kitų ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rupinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukojo pinigus caro valdžiai nuversti ir sudėjo milionus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado musų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Graziais kietais apdarais kaina $5.00; minkštais apdarais — $4.00

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

įsteigtas 1915 m.

6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 3 kartus į savaitę,— pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumeratos kaina metams — $11.00, pusei metų—$6.00

Bandymui — 2 savaites siunčiame nemokamai.

—— Leidžia ——

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoj

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina veiklusias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiem pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoj $13.00 metams, $7.00 pusei metų. Kitose valstybėse— $16.00 metams, $8.00 — pusei metų, Chicagoj— $15.00 metams, $8.00 — pusei metų.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį arba money orderį tokiu adresu:

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Tėvynė

The Lithuanian Weekly

Published Every Friday

By the Lithuanian Alliance of America

BERTHA PIVARONAS
MANAGER

ANTANAS SODAITIS
EDITOR

Yearly Subscription Rates:

In the United States ------- $4.00
To Foreign Countries ------ $5.00

307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001
Tel. Lackawanna 4-5529

SLA kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti nevėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio numeriui išeinant.

Keičiant adresą, būtina pranešti senąjį adresas ir nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Nelaukim Paskutinės Dienos

Metams baigiantis pravartu pakalbėti apie duokles. Susivienijimo konstitucija, apibrėždama nario pareigas, iškelia duoklių mokėjimą, kaip vieną svarbiausių sąlygų narystei ir tuo pačiu apdraudai išlaikyti.

Toliau labai svarbu, kad kiekvienas narys duokles sumokėtų laiku. Tiesa, organizacijos konstitucija duoklėms sumokėti skiria net trijų mėnesių terminą, vadinasi, tik už tris mėnesius nesumokėjus, narys patenka į suspenduoto padėtį. Todėl galimam suspendavimui išvengti yra patartina nelaukti paskutinės mokėjimo dienos, bet atsiteisti anksčiau. **Mokantiems iš anksto už visus metus net daroma žymi nuolaida.**

Taip pat svarbu, kad duoklės butų mokamos toje vietoje, kaip pati kuopa yra nurodžiusi. Daugelio kuopų korespondentai nurodo nariams ir primena mokesčius mokėti susirinkimų metu. Susirinkimas yra patogi vieta ir laikas priimti duokles, nes finansų sekretorius yra tam pasiruošęs ir tuo budu jis išvengia sugaišties, kuri susidaro tuomet, jei nariai pradeda jam duokles nešti į namus. Todėl turime suprasti finansų sekretorių nuoširdų prašymą mokėti duokles susirinkimuose.

Malonu pastebėti, kad veik visi SLA nariai duokles sumoka laiku ir išvengia suspendavimo. Tačiau, kad ir nedidelis nuošimtis, bet vis tik tam tikra dalis narių laiku neatsiteisia ir tuo patys išsibraukia iš organizacijos. Metams pasibaigus SLA centro raštinei teks raportuoti apdraudos departamentams apie narių stovį. Pageidaujama, kad kuo mažiausias skaičius butų suspenduotų narių. Todėl kiekvienas pasistenkim dabar sumokėti mokesčius, o tie, kurie jau yra suspenduoti prašomi greitai atstatyti savo narystę.

Narys gerame stovyje ne tik turi garantuotą apdraudą, bet kartu ir visas kitas teises. Ateinantieji metai yra organizacijos vadovybės rinkimų metai ir todėl pasistenkim sumokėti duokles, kad kiekvienas galėtume pasinaudoti svarbia rinkimų teise.

A. Sd.

PRIE KUČIŲ STALO

Tu neverk, motule, kad prie Kučių stalo
Viena kėdė šiemet jau stovės tuščia,
Kad nelauš iš rankos tau baltos plotkelės
TAS, kurs pernai laužė su tavim slapčia.
Mano vieton šiemet padėk eglės šaką
Lietuvos eglyno, kuris globė mus,
O prie jo uždėki Kučių stalo žvakę,
Ir sunaus artumas atgaivins namus.
Kai prie Kučių stalo maldos žodžiai liesis
Ir vaikus minėsi sielvarte, tyliai,
Mane atsimins, ašara riedės tau,
Skausmo kalavijai smigs širdin giliai.
Bet neverk, motule, mano sengalvėle,
Laisvė ir tėvynė įkvėpė taip mus.
Daug sunų ir dukrų Kučių paplotėlio
Jau nelaužys niekad motinų namuos.
Neliudėk, motule, mes tėvų sašelei
Laisvės ryto aušrą skelbiam ir iš čia.
Tik uždėki žvakę tu prie Kučių stalo,
Kad vieta manoji nebebut tuščia...

Sibiras.

PRANAS NARVYDAS

MEDŽIOTOJAI

Mykolas Kastukas buvo didelis medžioklės mėgėjas. Šautuvą paėmęs į rankas drebėdavo, kad tik ką nušautų: ar žvėrelį, ar paukštelį, — svarbu kam tik gyvastį atimti.

Rudeniop, žiurėk, Mykolas, šautuvą ant pečių užsimetęs ir medžioklinę terbą užsikabinęs, ir eina į už miestelio krumynus.

Jo žmona Matilda bardavosi:

— Na, ar tu nepaėdęs, ar ką, kad reikia tau trankytis po tuos krumynus.

— Et, — atkirsdavo Mykolas, — jųs, moterys, nieko nesuprantat apie sportą. Medžioklė — sportas, ir dar ne bile koks!

— Gana, gana, — bardavosi Matilda, — žiurėk, kas peršaus ten besivazuojant po mišką.

Mykolas kartą išėjęs vaikščiojo visą parytį, bet nieko sau nerado. Tiesa, buvo pasipainiojęs kiškelis, bet ir tas, Mykolą pamatęs, nudumė sau į krumynus. Užtat Mykolas, pamatęs medyje paukštelį nudėjo, bet neštis namo nedrįso, nes bijojo Matildos aštraus liežuvio.

Prisivaikščiojęs ir nieko nenušovęs, jau buvo beeinąs namų link. Tačiau prie ukininko tvoros pamatė tupintį baltą kiškelį. Greitai šautuvą ištiesė, o tas kiškelis, kaip niekur nieko — sėdi sau ir žolelę krimsnojo. Šovė ir kiškelis apsivertė ir kojeles pakratė.

Mykolas kiškelį pasiėmė,— nieko sau žvėrelis, — nemažas, ir jau buvo beidedąs į terbą. Kaip niekur nieko, prie tvoros atsirado ukininkas, kuris prikibo prie Mykolo.

— Žiurėk, ką tu padarei, nušovei mano veislinį kraliką. Ar tu nematai ant tvoros iškabintų parašų, kad čia medžioti draudžiama? Čia mano nuosavybė.

Mykolas dar bandė ginčytis, bet greit pamatė, kad ano tiesybė. Sutiko du dolerius už kraliką mokėti. Eina namo ir keikiasi.

Mykolas Kastukas nebuvo saliunų mėgėjas, bet tuo kartu užėjęs netikėtai susitiko du savo pažįstamus. Besišnekučiuojant pasirodo, kad Kastuką pažįstamieji esą prityrę medžiotojai.

— Ką tu, Mykolai, čia po tuos krumus landžioji, — tarė vienas, antram pritariant. — Greit prasidės "sezonas." Važiuojam į kalnus, ten, vyruti, kiškių visai nieks nepaiso, ten, berneli, stirnos, o jei kaip ir briedį gali nudėti.

Mykolui net seilė ištyso, besiklausant tikrų medžiotojų kalbų.

Mykolas grįžo namo jau gerokai įsikaušęs ir žmona Matilda nesigailėjo visokių priekaištų.

Atėjo ir medžioklinis sezonas. Kastukas visą savaitę nerimavo. Šautuvą valė ir tepė net kelis kartus.

— Na, na, žiurėk ar nepašaus kas tavęs, — zirzėjo Matilda. — Ir užsimanyk tu man važiuoti kur į kalnus, lyg butų visą mėnesį nevalgęs.

Mykolas į žmonos užmetinėjimus nekreipė dėmesio, buvo jau apsipratęs.

Prieš Kalėdas medžiotojai automobiliu, prisikrovę visokio maisto ir gėrimo, išvažiavo. Mykolas nusipirko didelę kailinę kepurę. Gi buvo sakoma, kad kalnuose naktimis šalta. Draugai parupino medžioklinius leidimus.

Viskuo apsirupinę, kupini gerų vilčių, išvažiavo. Jo tie draugai jau ne pirmą kartą. Greit surado pakalnėse viešbutį, kur medžiotojai apsistoja. Tuojau apžvalgė apylinkę ir numatė vietoves, kur anksti rytą eis ir lauks laimikio.

Ryto metą, dar prieš švintant, visi trys išėjo numatytomis kryptimis. Mykolo kaimynai sustojo ties abiem pusėm tarpkalnio, o Mykolą paskyrė budėti prie aikštelės. Mykolas negalėjo nurimti. Rodėsi, kad tarpkalnė kaip tik tinkamiausia stirnoms ir briedžiams perbėgiamoji vieta.

Dienai brėkštant, jis tyliai slaptomis pasistumėjo į tinkamiausią vietą. Per krumą lendant kažkur koja užkliuvo ir Mykolas išsitiesė. Virstant kažkur už medžio šakos užkliuvo kepurė ir pasikabino ant šakos maskatuoti. Mykolas jau buvo besikeliąs savo kepurės, kai tuo tarpu pasigirdo šuvis, ir Mykolo kepurė net sudulkėjo. Jis buvo prasižiojęs šaukti:

— Ei, jųs rup..., nešau... Bet balsas gerklėj užkimo.

Tuo tarpu iš antros pusės pasipylė šuviai, ir vis į tą kepurę... Nuo medžių šakučių lapeliai tik krenta, o Mykolas, išsigandęs, prisiplojo prie žemės ir guli.

Rytas gana šaltas. Mykolas šalčio nejaučia. Visas sustingęs. Gerokai praaušo, kai išgirdo bendrų kalbą:

— Dėl Dievo! Žiurėk, Kastuko kepurė ten tabaluoja, ir kaip ji čia atsirado?

— Ką tik nebutume jį nušovę, aš porą kartų tikrai pataikiau į tą "žvėrį" — kepurę.

— Ana, štai kas ten prie to krumo — gyvulis ar žmogus?

Mykolas bando keltis, bet taip sustingęs, kad negali nei žodžio ištarti.

— Nagi, Kastukai, kas tave čia atnešė? Ar tu dar gyvas?

— Aš, aš... vos, — mikčiodamas tarė Mykolas, — buvau paklydęs, — sumelavo.

— Tu, vyreli, ne medžiotojas. Jei kiek butume tave nušovę. Kur buvom pasiskirstę vietomis, tai ten reikia ir buti — nei krust.

Draugai Mykolą vedė į namą, sugirdė porą puodukų kavos ir stiklinę degtinės. Mykolas atsigavo ir bandė draugams visaip meluoti, išsisukinėti.

Medžioklė nepavyko. Grįždami namo, nutarė apylinkės miestuke iš mėsininko nusipirkti stirną ir pasidalinti, kad iš grįžusių medžiotojų jų kaimynai nesijuoktų.

Grįžus namo, Mykolas niekam nematant išnešė savo sautuvą ir pardavė. Daugiau apie medžiojimą nenorėjo nei girdėti.

Pittsburgh, Pa.

SLA 353 kuopos veikla

Gruodžio 8 d. įvyko 353 kuopos metinis susirinkimas. Susirinkimą vedė pirm. P. P. Dargis. Iš pranešimų paaiškėjo, kad šiais metais musų kuopa gerokai padidėjo naujais nariais. Ir šiame susirinkime dar buvo priimti 5 nauji nariai.

Kuopos valdybos sąstatas 1964 metams paliktas tas pats.

KALĖDŲ POKYLIS

SLA 73 moterų kuopa gruodžio 10 d. turėjo susirinkimą ir po jo buvo pokylis Evans namuose, artėjančių Kalėdų proga. Visi juo buvo patenkinti.

Universiteto studentai SLA prezidento svečiai

Padėkos Dieną P. P. Dargis turėjo daug svečių, jų tarpe keletą Pittsburgho universiteto lietuvių studentų, pasižymėjusių futbolo žaidėjų, kaip tai Algirdą Grigaliuną iš Clevelando ir Ričardą Leeson iš Scott Township. Džiugu, kad beveik visi svečiai buvo Susivienijimo nariai, su kuriais buvo malonu netik pasivaišinti, bet ir pasikalbėti SLA reikalais.

Tautietis

Išrinkta kuopos valdyba

SLA 104 kuopos susirinkimas įvyko gruodžio 4 d., Lietuvių klube. Susirinkimą atidarė ir vedė pirmin. Antanas Žilinskas. Jis ragino susirinkusius rupintis organizacijos augimu ir prirašyti daugiau naujų narių į Susivienijimą.

Į kuopos valdybą 1964 metams išrinkta: pirmin. Antanas Žilinskas, vicepirm. Pranas Poviliunas, prot. sekret. Jurgis Žilinskas, fin. sekret. Helen Žemaitis, kasin. Albina Mačiulis, iždo glob.: Ben Russlan, Helen Zelkowic ir Betty Zilinskas; ligonių lankytojas Pranas Poviliunas, maršalkos Marė Čuikauskas ir A. Makstutis; organizatoriai — Helen Zelkowic ir Stasys Arbašauskas. Taip pat atliktos Pild. Tarybos nominacijos.

Buvo susirinkę gražus burelis narių.

Prašoma nepamiršti, kad kitas musų 104 kuopos susirinkimas įvyks sausio 8 dieną, toj pačioj vietoj. Po susirinkimo turėsim užkandžius. Malonėkite dalyvauti.

Jurgis Žilinskas, sekr.

SPRINGFIELD, ILL.

SLA 275 kuopos susirinkimas įvyks sausio 5 d., 1500 E. Carpenter St.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių veda Sveikatos Komisija: DR. PETRAS ZALATORIS, VINCAS TERCIJONAS, M. D. ir ALBINAS GRIGAITIS, M. D.

ANTIBIOTIKAI

DR. A. GRIGAITIS

Tąsa

Bakterijos apsipranta su antibiotikais

Pastebėta, jog kaikurios bakterijos apsipranta su penicilinu ir penicilinas darosi neveiklus. Tuomet vieton penicilino priseina naudoti kitos rušies antibiotikai, pav. streptomicinas, aureomicinas. Vienas arba kartu su kitais antibiotikais. Rekomenduojama penicilinas su sulfanilamidas — cheminiais antibiotikais.

Toks bakterijų apsipratimas su penicilinų preparatais yra normalus reiškinys biologijoj. Priedžiovos plačiai vartojamas streptomicinas. Bet džiovos bacilos apsipranta su streptomicinu ir pastarasis tuberkuliozės bacilas neveikia. Gi kombinacija streptomicino su kitais antibiotikais naikina t.b.c. bacilas.

Dabar gydyme įvairių tuberkulozės formų vartojama streptomicino kombinacija su paraminosolicilo rugštim. Tokia kombinacija padidina streptomicino veikimą prieš t.b.c. bacilas ir pastarosios nepajėgia prisitaikyti prie šio vaistų sąstato.

Bent dalinai išvengti bacilų apsipratimo su antibiotikais, tenka vengti vartoti antibiotikus, kur reikia, kur nereikia. Kaikurie žmonės kiek nušala, tuoj griebiasi penicilino arba kitų šios rušies tablečių. Paprastą šaltį galima pagydyti ir aspirinu arba pridėti kiek sulfaanamidų. Nereikia kištis ten, kur patsai organizmas gali nugalėti ligą, arba nešaudyk į musę iš patrankos.

Antibiotikų pagalba išlaisvinus musų organizmą nuo kovos su bet kokia infekcija, mes galim netekti visiško atsparumo. O tai pavojingas dalykas — organizmą palikti be jokių priemonių kovoj su jo priešais.

Pastaruoju metu antibiotikai pradėta naudoti ir žemės ūky. Antibiotikai davė pradžią rimtai kovai su gyvulių infekcijomis. Antibiotikai vartojami pakelti raguočių vaisingumui. Bergždžios karvės — tai dažniausia priežastis jų lyties takų infekcijai, kurios pašalina penicilino preparatų injekcijos. Duodama penicilino injekcijos, o reikale jo galiai padidinti pridedama aureomicinas, teromicinas.

Veterinarijoj daugiausia vartojami ilgai veikią antibiotikai. Penicilinas vartojamas prie gyvulių maro, prie kiaulių rožės, aktinomikozei gydyti. Daromi bandymai antibiotikais gydyti paukščius, bites.

Žemės ūky didelius nuostolius duoda ir sumažina derlių bakteriniai, grybeliniai, virusiniai, kulturų susirgimai. Kovoj su šiomis ligomis pradėta vartoti antibiotikai. Antibiotikai visai nekenksmingi augalams. Antibiotikai įvedami į augalą per šaknis, antibiotikais apipurškiami augalai, jų sėklos ir t.t.

Pastaruoju metu antibiotikai vartojami skatinti augimą, kelti svorį paukščių, gyvulių, ypač jaunų. Šiame atvejuje prie antibiotikų dar prijungiamas vitaeminas B^{12}. Antibiotikai tiesiog sumaišomi su paukščių, gyvulių pašaru. Dažniausia antibiotikai vartojami viščiukų, turkių, paršiukų ukyje. Daromi bandymai su avimis, arkliais, žuvimis.

Dėka antibiotikų, pas viščiukus kyla svoris, o maisto kiekis nedidinamas. Į viščiukų pašarą pridedama 10-50 gm. antibiotikų — penicilino, aureomicino, teramicino. Paršiukų svoris pakyla 8-18% pridėjus prie jų normalaus maisto aureomicino. Antibiotikai netik kelia gyvulių svorį, bet ir apsaugo nuo vidurių sugedimo. Aureomicina pagreitina kiaulių penėjimą. Daromi bandymai su teliukais. Ir jie dėka aureomicino greičiau auga, jų svoris greičiau kyla nei kontrolinių veršiukų. Antibiotikų priedai gyvulių pašarui labai maži, žymiai mažesni nei vartojami gydymui.

Reikia pasakyti, jog antibiotikų pritaikymas žemės ūky, dar tyrimo stadijoj. Antibiotikai pradedama vartoti maisto konservavime. Geriausia konservuoja šviežią mėsą antibiotikas aureomicinas.

Fitoncidai

Prie antibakterinių vaistų priskaitomi ir fitoncidai. Kas yra tie fitoncidai? Jei nuskintus beržo lapus, skubiai supiaustyti į mažus gabalėlius ir arti prie šios košelės padėti stiklelį su vandens lašu, kuriame bus vienaląsčiai organizmai—pirmunai, pastarieji, dėka beržo lapų eterinių medžiagų, žus. Panašųs rezultatai gaunasi su jevų, apelsinų, citrinų, kadugio ir kitų augalų lapais.

Eterinės supiaustytų lapų medžiagos veikia tik porą minučių. Smulkiai supiaustytų svogunų, česnakų eterinės medžiagos į 2-3 minutes gali užmušti ir bakterijas. **Tokios augalinės medžiagos, kurios žudo bakterijas, neitralizuoja grybelių veikimą, vadinamos fitoncidais.** Kad išnaikint bakterijas burnoj, užtenka pakramtyti 10 minučių svoguno arba 3 min. česnako. Fitoncidai netik naikina infekciją, bet ir padeda žaizdai gyti.

Iš pamidoro šviežių lapų buvo gautas fitoncidas, kurs naikina didelį žmogaus priešą — streptokoko bacilas. Svoguno fitoncidas žudo šiltinės bacilas. Prisiminkim, jog musų motinos Lietuvoj gamindamos mostį įvairius skaudulius ar žaizdas gydyti, visuomet pridėdavo svoguno. Liaudis pastebėjo svoguno gydomasias savybes anksčiau nei mokslinė medicina.

Fitoncidų cheminė sudėtis dar neištirta.

Cicero, Ill.

SLA 301 kp. susirinkimas

SLA 301 kuopos susirinkimas buvo gruodžio 4 d. Susirinkime, kuris dalyvių skaičiumi nebuvo labai gausus, buvo peržvelgta kuopos veikla, padaryta įvairių pranešimų.

Iš finansų sekretoriaus Kazio Deveikio ir nutarimų raštininko Vincento Bigelio pranešimų paaiškėjo, jog kuopa narių skaičiumi ir finansais yra stipri. Kuopoje yra 130 pilnateisių narių ir 22 jaunuoliai. Suspenduotų narių buvo tik du. Mokesčiai yra reguliariai išrenkami K. Deveikio ir laiku pasiunčiami centrui. Kuopos kasos stovis irgi neblogas, nes per metus buvo padaryti 2 parengimai — vienas salėje, kitas lauke, kurie davė nemaža pelno.

Buvo malonu išgirsti, jog paskutiniu laiku tebuvo tik vienas sergantis narys. Kuopos pirmininkas Stepas Paulauskas pranešė, jog valdybos nariai savo kuklius atlyginimus už darbą nutarė paskirti "Naujienų" mašinų fondui, nes "Naujienos" nuolatos talpino ir talpina pranešimus bei aprašymus, liečiančius kuopos veiklą. Taip pat iš kasos pinigų buvo nutarta duoti 5 dol. kalėdinį sveikinimą "Naujienoms."

Į naująją kuopos valdybą išrinkti: S. Paulauskas — pirmininkas, J. Cinikas — vicepirmin., V. Bigelis — nutarimų rašt., K. Deveikis — fin. sekretorius, K. Genys — iždininkas, M. Ramanauskas, A. Dočkus ir Ed. Šulaitis — iždo glob., dr. Tallat-Kelpša — daktaras kvotėjas. Taip pat buvo iškeltas reikalas turėti kuopos korespondentą, kuriuo pakviestas Ed. Šulaitis.

Susirinkusieji taip pat atliko Pild. Tarybos nominacijas.

Buvo nutarta ateinančiais metais susirinkimus turėti toje pačioje vietoje kiekvieno mėnesio pirmo trečiadienio vakare.

E. Š.

Kuopų Susirinkimai

BROOKLYN, N. Y.

SLA 368 kuopos susirinkimas kviečiamas gruodžio 29 d., 4:15 val. popiet, 197 Maujer St., Brooklyne.

SHENANDOAH, PA.

SLA 23 kuopos susirinkimas kviečiamas sausio 5 d., toje pačioje vietoje ir tuo pačiu laiku.

PITTSBURGH, PA.

SLA 104 kuopos susirinkimas įvyks sausio 8 d., Liet. Piliečių klube, pastovia val.

EAST ST. LOUIS, ILL.

SLA 88 kp. susirinkimas įvyks sausio 12 d., 2 val. po pietų, pas J. Benusk, 1645 N. 25th St.

SLA 126 CENTRINĖS KP. SUSIRINKIMAS

SLA 126 kuopos narių metinis susirinkimas kviečiamas sausio 17 d., penktadienį, 7:30 val. vak., Susivienijimo centro patalpose, 307 W. 30th St., New Yorke.

SANDĖLIS VISOKIŲ
ARBATŽOLIŲ
pricinamiausia kaina
KATALOGAS
pareikalavus prisiunčiamas veltui
PALANGOS
TREJOS DEVYNERIOS
yra augalinis sutaisymas, susideda grynai iš šaknelių, lapų, žiedų, sėklų ir žolių. Kiekvienas kas tik nori buti visada sveikas, turėtų vartoti TREJANKĄ — tai geriausias vaistas nuo dispepsijos, vidurių užkietėjimo, nerviškumo, stokos apetito, širdies supykimo, išputimo, pilvo sugedimo, reumatizmo, neuralgijos, kosulio, gerklės skaudėjimo, karščiavimo, krupo, blogo upo, bendro nusilpimo, inkstų ir kepenų ligų.
Kaina su persiuntimu $1.50
Visada gaunama pas:

JUOZAS GINTAUTAS

KUČIOS IR KALĖDOS LIETUVOJE

Atėjus Kučių dienai, bitininkai Lietuvoj turėdavo daug rupesčio su bitėmis. Senieji pasakoja, jog ir bitės ypatingai švenčia Kučias ir Kalėdas. Dar prieš šventes jos pasigamina iš vaško stalą ir valgo kučias.

Nevaisingais vaismedžiais Kučių dieną irgi pasirupinama. Keletas nedidelių akmenukų, kurie nuo advento pradžios budavo padėti po raugintų kopustų statinaite, pamėtomi ir, girdi, sodui padėdavo.

Kučių dieną sausai išpasnikavę, o kartais "nei aguonos grudo burnoje neturėję", aptvarkę kiemus, daržinę, tvartuose aprupinę galvijus, vakare susirinkdavo vyrai į trobą. Tuo tarpu moterys baltai uždengdavo stalą, po staltiese plonai išskleisdavo šieno. Ant stalo padėdavo pasnikinių valgių, šližukų, saldžių žirnių ir kviečių. Valgydami prisimindavo nesančius šeimos narius, gimines ir pažįstamus.

Kučių stalą palikdavo apdėtą valgiais. Tikėta, kad vėlės gali į trobą po vidurnakčio ateiti, ir, esą, nieko neradusios, bus nepatenkintos.

Kučios yra bartų ir ateities spėliojimų vakaras. Pav., jei iš po staltiesės ištrauki ilgą šiaudą, tai ilgai gyvensi. Toliau žiurėdavo, kaip dega žvakės, kaip vaškas susilieja. Ypač susimąsčiusios esti merginos — ištekės ateinančiais metais, ar ne? Jei girdi šunis į kokį šoną lojant, iš tos pusės piršliai turės atjoti.

Tur but nėra kito vakaro metuose, kada tiek įvairių burimų nedarytų Lietuvoje, kaip Kučių vakarą.

Ypač buvo svarbus vidurnaktis. Tuomet, esą, šeimininkas nuėjęs į tvartą suprasdavo gyvulių kalbą...

Kučių dieną buvo paprotys niekam nieko neskolinti. Girdi, skolos neatgausi. Ukininkai spėliodavo ateinančių metų derlių ir net koks bus vasaros oras.

Šeimininkės Lietuvoje papuošdavo Šalėdų šventėms trobą. Didžiausio kambario viename kampe ant mažo, balta staltiese apdengto ir eglių šakutėmis papuošto staliuko, įrengdavo prakartėlę. Taip padabintas kambario kampas vadinamas Betlėjumi. Iš lauko durys budavo papuoštos eglių šakomis.

Kalėdų laikotarpyje, kaip sakoma senųjų, lengvai galima atsikratyti visokių nepageidautinų vabzdžių.

Kalėdų rytą kas gyvas keliauja į ankstyvąsias bernelių mišias. Grįžę namo, pradėdavo kalėdines vaišes. Stalai budavo apdėti skaniais valgiais.

Kitados Lietuvoje Kalėdas švęsdavo tris, keturias dienas.

Ir šiomis dienomis Lietuvoje, kai siaučia nelabieji iš rytų, Kučios ir Kalėdos tebeturi savo reikšmę ir tradiciją. Atėjunai neįstengs ištrinti to, kas tautai nuo amžių sava ir tiek miela.

Tikėkim, jog ateis tokios Kalėdos, kada lietuviai—savo žemėje — bus savo krašto viešpačiai, o nelabieji turės grįžti į savo plotus.

DR. V. TERCIJONAS

MINTYS IR PRISIMINIMAI APIE SOFIJĄ AVIŽONIENĘ IR ŠEIMĄ

1963 m. rugpiučio 18 d. mirė Sofija Avižonienė, gimusi Gruzdytė, kuri gyveno Bristol, Conn. pas savo dukrą Birutę Blaževičienę. Šių metų sausio 21 d. ji minėjo savo 91 metų sukaktį. Buvo baigus Šiaulių Zubovienės pansioną 1889 m. ir akušerių ir masažistų kursus prie Tartu (Dorpato) universiteto 1898-1900 m. Kurį laiką dirbo savo profesijoj. Bendradarbiavo spaudoj jos draudimo laikais: 1902 Ukininke, Varpe, Naujienose (Tilžės), Lietuvos Ukininke. Išvertė Tolstojaus Pragaro atgijimą. 1901 m. ištekėjo už gydytojo Petro Avižonio.

Velionė buvo našlė nuo 1939 m., kada mirė jos vyras P. Avižonis, buvęs Lietuvos universiteto Kaune akių ligų profesorius, akių klinikos steigėjas ir vedėjas iki mirties. Kurį laiką buvo medicinos fakulteto dekanas ir universiteto rektorius.

P. Avižonis buvo vienas iš tautinio atgimimo veikėjų. Jis parašė ir išleido Lietuvišką gramatikėlę, kurią J. Jablonskis vėliau perdirbo ir išleido kaip Lietuvių kalbos gramatiką bendru slapyvardžiu Petras Kriaušaitis, kur Petru pažymėtas Avižonis, o Kriaušaitis — Jablonskis. Ta gramatika buvo išleista Amerikos lietuviams padedant, **laimėjo SLA premiją ir susilaukė kelių laidų.**

P. Avižonis daug rašė iš mokslo ir populiarės medicinos, buvo kelių medicinos žurnalų bendradarbis, tarp kitų, ėjusio lietuvių kalba "Medicina," parašė daug straipsnių apie akių ligas, išleido keletą knygelių: Aklumas ir trachoma Lietuvoj, Akinių istorija ir platų "Akių ligų vadovą" (841 psl.), skirtą gydytojam ir studentam medikam, atspausdintą jau po jo mirties 1940 m.

Kaip profesorius Avižonis buvo gerbiamas studentų ir savo kolegų; jo paskaitos buvo turiningos, dėl gilaus dalyko žinojimo ir mokėjimo dėstyti studentai medikai jas labai vertino ir iš akių ligų nemažai išmokdavo.

Petras ir Sofija Avižoniai išaugino gražią šeimą: 3 sunus ir dukrą.

Jonas Avižonis, g. 1902 m. inžinierius; 1919 m. buvo partizanas prieš bermontininkus Šiaulių ir Radviliškio apylinkėse, 1920 m. dalyvavo Širvintų - Giedraičių kautynėse su lenkais. 1921-26 m. studijavo ir baigė Berlyno aukštąją technikos mokyklą diplomuoto inžinieriaus laipsniu. 1927 - 1940 m. dirbo prie Lietuvos geležkelių, iš pradžių prie siaurųjų vėliau prie plačiųjų kaip dirbtuvių viršininkas. Įtaisė pagal savo planus automatricas—dizelinius traukinius geležinkeliuos. Buvo VDU technikos fakulteto dėstytojas. 1940 m. spalio mėn., kai Lietuva buvo okupuota bolševikų, buvo suimtas ir nuteistas į priverčiamų darbų stovyklą, o birželio 23, 1941 m. iš Vilniaus Lukšių kalėjimo išvežtas į Sibirą, kur gautom žiniom, mirė lapkr. 30 d., 1941 m.

Vytautas Avižonis, g. 1906 m.,, gydytojas, buv. Kauno universiteto akių ligų docentas ir akių klinikos vedėjas. 1945-47 m. Berno universiteto akių klinikos asistentas. Nuo 1949 m. JAV, dirba Delaware valstijoj ir savaitgaliais Bay Shore, Long Island, N. Y. kaip akių, ausų, nosies ir gerklės ligų specialistas. Savo specialybės klausimais atspausdino eilę studijų žurnaluos: Medicina, Medicinos Fakulteto Darbai ir kt., bendradarbiavo Vienybėj, Naujienose ir kt. Dr. V. Avižonis su šeima yra šimtaprocentiniai SLA nariai.

Vytauto duktė Giedrė studijuoja mediciną, kaip jos senelis ir tėvas ir tęsia šeimos tradiciją buti gydytoja. Vytauto sunus Petras yra Ph. D. (filosofijos daktaras), specializavosi biochemijoj.

Kostas Avižonis, g. 1909, istorikas, buv. Vilniaus universiteto 1940-44 m. istorijos skyriaus docentas; JAV dėsto Europos istoriją Elon College, N. C. K. Avižonis daug rašė iš Lietuvos istorijos ir bendradarbiauja Lietuvių Enciklopedijoj. Lietuvoj aktyviai veikė skautų organizacijose.

Birutė (Ruta) Avižonytė - Blaževičienė, g. 1914 m., buvo baigusi VDU Teisių fakulteto ekonomijos skyrių, diplomuoto ekonomisto laipsniu, vėliau baigė aukštąjį tarptautinių mokslų institutą prie Teisių Fakulteto Paryžiaus universitete; be to, daugelio kalbų žinovė. 1938-39 m. tarnavo Lietuvos atstovybėje Varšuvoj. Šiam krašte pasitraukė iš tarnybos 1957 metais, kad galėtų geriau prižiurėti savo motiną, kuri gyveno Blaževičių namuose 16 metų nuo atvykimo į JAV iš Europos 1947 m.

(Bus daugiau)

—: DAINORĖLIS :—

UŽ GIRUŽĖS

Už giružės teka upė,
Prie jos kaimas punkus,
Juodas varnas ten nutupė
Ir lost saukia vaikus.

Jieško maisto ten po lanka,
Kur kardai skambėjo,
Snape laiko balta ranka,
Ant jos žieds žibėjo.

Iš kur, varne, atsiradai
Tu ir tavo vaikai,
Kur tu gavai baltą ranką,
Kurią snape laikai?

Mergužėle, ten už girios
Didi kova buvo,
Kardai žvangė, kulkos užė,
Daug jaunų ten žuvo.

Kasė žmonės vaitodami
Kunus vyrų narsių,
Bėrė smiltis raudomi
Ant jų akių drąsių...

KALĖDOS

Vėl Kalėdos. Ir vėl tu namo negrįžai,
Vėl šiaurė žvarbi ir speiguota —
Tolimos maldyklėlės varpai
Jau šaukia, turbut, ant rarotų.
Tuoj taškeliai maži, dideli
Sujuoduos ant kelių, ant takelių.
Ir nudilga per širdį šviesi
Kalėdų giesmė su varpeliais.
Ir brendi užsimiršęs pusnim
(Varpai, žvakių šviesos, rarotai).
Stok! Nė žingsnio!—pažiuri pirmyn:
Sargybiniai, vielos spygliuotos.
Ir iš lėto gręžies atgalios,
Vėl zona, šarma apsiklojus,
Barakas apglėbtas tylos,
Ant sniego klaupies ir žegnojies.
Ir meldies už visus, už visus.
Kas kenčia, kas miršta benamiais —
O, atgimki, žmogau! Buk šviesus!
Atgimk, mano tėviškės žeme . . .

Sibiras.

A. VIENUOLIS

ANYKŠČIŲ PADAVIMAI

Ten, kur šiandien Šventosios ir Anykštos trikampyje įsikuręs Anykščių miestelis, kadaise buvo didelis bajoro Nykščio dvaras, o kalnuose — jo pilis Voruta. Nors pilis buvo paslėpta kalnuose, ją dažnai užpuldavo kardininkų buriai, atsibastę Šventąja iš jos aukštupio. Mat, pilies rusiuose bajoras laikė paslėpęs savo turtus ir brangenybes. Pilyje nuolat budėjo stipri įgula.

Šiandien Anykščiuose bajoro Nykščio rumų nė žymės neliko. O ant piliakalnio, kur prieš penkis šimtus metų stovėjo garsi Voruta, šiandien ukininkai sėja grikius ir bulves. Piliakalnio pagrioviais gerai dera kanapės. Iš pilies griuvėsių ukininkai, skirstydamies į vienkiemius, prisivežė akmenų ir senovinių plytų.

Nors jau daug metų pilies kalnas noragais galandamas, bet dar ir šiandien ne iš visų pusių galima ant jo užkopti. Kalno dirvožemis pilnas akmenų, plytų nuolaužų, pastatų nuotrupų. Artojai dažnai randa jame senovinių pinigų, išaria rudies suėstų kardų, žalvario sagučių ir kitokių iškasenų.

Giliau pasikasus, užtinkama požeminių urvų, akmeninių sienų, įvairių, matyti, kadaise vartytų žemės sluoksnių ir tebepunančių ąžuolinių rąstų. Viena pilies kalno puse sroveno Vorelio upelis, kita — Volupis, atvestas iš toliau.

Nors šiandien jie abu užakę ir pagriuvę, bet dar aiškiai matyti, kaip pilį kadaise iš visų pusių plovė vanduo. Ir šiandien tebežymu, kur vartų, kur tiltų buta, kur pilies sienų eita, kurie grioviai iškasti, kurie gamtos padaryti.

Pilies kalnas taip gerai buvo pačios gamtos paslėptas tarp kalnų ir girių nuo pašalinių akių, kad ir šiandien ji nuo upės ir nuo šiaurės pusės miškai tebesaugo. Žmonės kalba, kad ant pilies kalno vaidenasi.

Daug anykštėnų amžių bėgyje mėgino atkasti piliakalnyje paslėptus bajoro Nykščio turtus, bet vis veltui: vos tik kas prisikasa pelenų ir anglių sluoksnio, tuojau iš požemių pradeda virsti troškys garai, dujos, kad net kvapą užgniaužia.

Tvirta ir atspari buvo kadaise Vorutos pilis. Dažnai ją užpuldavo Livonijos ordino buriai, atsibastydavo pskoviečiai. Atlaikydavo ji ir savųjų puolimus, kai susivaidijęs Lietuvos kunigaikščiai vesdavo tarp savęs naminius karus.

Turtingas ir galingas buvo ir paskutinis jos valdovas bajoras Nykštis. Jo dvaro žemės ir miškai siekė abiem Šventosios krantais toli į pietus ir šiaurę. Bet kaip viskas čia žemėje pradėjo ir pasibaigia, taip pradėjo ir pasibaigė ir bajoro Nykščio giminė ir jos garbė ir galybė. Atgyveno savo ir Vorutos pilis.

Ne metai po metų, bet iš karto išnyko nuo žemės paviršiaus visa bajoro Nykščio vyriškoji giminė. Visi jie vieną dieną ir vieną valandą sudėjo savo karštas galvas anapus Ukmergės, ties sena Varkala, Žirnajų ežero pakrantėse.

Buvo tai rugpiučio mėnuo, 1435 m., kai į bajoro Nykščio pilį ir dvarą atplaukė Šventąja Rygos kardininkų titveikos su pačiu Livonijos ordino magistru riteriu Kerskorfu priešakyje. Sutiko juos ir priėmė bajoras Nykštis ne kaip priešus, o kaip draugus, kaip Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Švitrigailos sąjungininkus.

Suspausta širdimi ir sukandęs dantis priėmė bajoras Nykštis po savo pastoge amžinus Lietuvos priešus. Juo labiau į juos šnairavo bajoras ir jo žmonės, kad atsibastėliai vežėsi su savimi daug ginklų, daug šarvų, plukdė upe ant sielių naujų armotų ir kitos karo medžiagos, o maisto sau ir pašaro arkliam grobėsi pakelėje iš vietos žmonių.

— Bajore, jei nori, pamėginkime, ar aš iš savo armotų, nenuimdamas jų nuo sielių, sutrupinsiu visą tavo pilį ir dvarą? Tokia pilis, atsiradus naujoms armotoms, daugiau tinka karvėms laikyti, negu apsiginti! — pasityčiojo iš senio bajoro Livonijos ordino magistras Kerskorfas.

— Atidėk tai, riteri, kai grįšime atgal, nes gali šovinių pritrukti, — dviprasmiškai ir ramiai atsakė jam senas bajoras Nykštis.

Rytojaus dieną kartu su kardininkais išjojo karan prieš sukilusį kunigaikštį Žygimantą ir senas bajoras Nykštis su savo devyniais sunumis ir daugeliu žmonių. Visi bajoro sunųs, kaip ir jis pats, buvo tikri "nykščiai": žemučiai, kresnučiai, bet platus pečiuose, kaulingi ir raumeningi. Ir šiandien "Užuonykštėje" kresnus žemaičius vyrus vadina "nykščiais."

Kai prieš jiems išjojant išėjo iš margo rašyto svirnelio anyta su devyniomis marčiomis atsisveikinti su savo vyrais, bajoro kieme pakilo didelis verksmas ir klyksmas. Marčios verkė, klykė, laužė baltas rankas ir, apsiķabinusios savo vyrus, nebenorėjo su jais skirtis. Už vis gailiau verkė, už vis labiau laužė savo baltas rankeles viena bajoro martelė, jo jauniausiojo sunaus Putino jauna žmona Ona. Ji buvo gimusi krikščionė ir neseniai atitekėjusi iš Vilniaus miesto į bajoro Nykščio dvarą. Kaip apsikabino ji savo Putinėlį, kaip sunėrė savo baltas rankeles jam už kaklo, kaip prisispaudė savo lieknu liemenėliu prie jo karštos krutinės, taip ir nebenorėjo paleisti.

Žirgas kojomis trypė, žąslus kramtė, kamanomis žvangėjo ir jauną žmonelę, pasikabinusią ant vyro kaklo, po kiemą nešiojo. O šaunus riteris Putinas viena ranka žirgą valdo, kita žmonelę prilaiko ir lyg nori ją nuo savęs atplėšti, lyg dar karščiau priglausti.

Pagaliau pripuolė prie jų anyta, aštuonios marčios ir jauną žmonelę plėšte nuo vyro atplėšė. Įsiviliojusios ją margan svirnelin, pačios verkdamos ramino.

O devyni broliai išsirikiavo, ir užtraukę karo dainą, išjojo iš savo tėvo dvaro. Kartu su jais išjojo ir tėvas, senas bajoras Nykštis. Išjojo, palikęs stiprią įgulą sergėti pilį ir dvarą.

Ilgai Šventosios pakraščiais skambėjo devynių brolių karo daina, ir dar ilgai margoje rašytoje bajoro klėtelėje devynios marčios klykė.

— O ten kas per prajovai? — staiga paklausė seną bajorą magistras Kerskorfas, priėjęs Šventosios krantą ir pamatęs anapus upės, ant Šventaragio kalno dumus.

— Tenai, riteri, mano laisvi žmonės, prieš išjodami karan, dievaičiui Kovui auką pakurė, — šaltai paaiškino jam senas bajoras Nykštis.

Nors bajoras ir buvo pasikrikštijęs su visu savo dvaru, bet labiau dar pasitikėjo senais dievais, negu naujais, ir prieš mušį ar medžioklėje melsdavosi tik jiems.

— Bajore, aš vežuos su savimi keletą kunigų, jei nori, mes tuojau pakrikštysime tavo žmones, — pasisiulė jam magistras.

— Riteri, atidėk tai, kai grįšime atgal, kitaip gali ir kunigų pritrukti, — vėl ramiai ir dviprasmiškai atsakė senas bajoras Nykštis ir nujojo toliau.

Įsižeidęs magistras paliepė savo knechtams pasisklaistyti buriais po bajoro žemes ir padegti tuos kaimus ir ukius, kuriuose tik užtiks bet kokius pagonijos pėdsakus. Kaip magistras įsakė, taip jo samdiniai ir padarė: ir šiandien tie kaimai ir paskiri ukiai, kurie buvo magistro paliepimu sudeginti, vadinami "Liepdegėnais".

Daug jų, tų "Liepdegėnų", ir visi jie ne vienoje vietoje, o išmėtyti po miškus ir pelkes. Vėliau vietos administracija savo patogumui pradėjo vadinti juos — vienus — Pirmaisiais Liepdegėnais, kitus— Antraisiais, Trečiaisiais, Tolimaisiais, Artimaisiais. Ir iki šių dienų tų kaimų ir vienkiemių ainių nepalietė jokia svetima dvasia ir joks svetimas, nė lenkiškas, raugas juose neprigijo: darbštys, statys, mažai kalbys, prietaringi, jie uoliai laikosi savo ir be miško ir balų nerimsta.

Nuo Kavarsko aukštumų pamatė senas bajoras savo žemėse gaisrus ir suprato priežastį, bet nebuvo kas daryti: reikėjo skubėti kunigaikščiui pagalbon. Giliai užsliepęs širdyje magistrui pagiežą, jojo toliau.

Pradėjo savaitė, kita. Daug ašarų išliejo jaunosios martelės, rymodamos ant dvaro kuorų ir savo vyrų sugrįžtant belaukdamos. O ten toli toli, anapus Ukmergės, ties Varkala, tarp Šventosios ir Žirnijų ežero, susirėmė tarp savęs du galiunai, du Lietuvos kunigaikščiai: Švitrigaila su savo talkininkais gudais,—čekais, totoriais ir Livonijos kardininkais iš vienos pusės, Žygimantas su savo lenkais ir mozurais — iš kitos.

Nors neilga, bet žiauri ir kruvina buvo Lietuvos galiunų kova: žuvo visi devyni bajorai Nykščiai su savo senu tėvu priešakyje, žuvo ežero pakrantėse ir pats Livonijos ordino magistras Kerskorfas su visa savo kariuomene ir su visomis atsiveztomis armotomis.

Retas kuris iš nugalėto kunigaikščio Švitrigailos valdinių sveikas paspruko: kurie ir liko mozurų kardų nesukapoti, tai gyvi į paežerės prarajas nugrimzdo. O mušį Švitrigaila pralaimėjo ir pats tik galo negavo tik per kvailą paiko magistro užsispyrimą ir dėl per didelio savo naujomis armotomis pasitikėjimo.

Kai toji baisi žinia pasiekė bajoro Nykščio dvarą ir pilį, net apylinkės miškai aidėjo nuo nelaimingųjų našlių klykimo ir verksmo. Visų skaudžiau, visų gailiau šaukė ir klykė bajoro martelė, jo jaunojo sunaus Putino našlė. Netėvėrė ji tokio sielvarto ir, sunėrusi ant savo gelsvų kasų baltas rankeles, klykdama išbėgo iš bajoro rumų ir pasileido stačiai upelėn, kuri čia pat tekėjo . . .

Pribėgusi vandenin įšoko, pasinėrė ir . . . daugiau nebeišsikėlė. Ją nusivijo anyta ir aštuonios marčios; atbėgo iš dvaro žmonės, užmetė tinklą, su kabliais, su grėbliais graibė, bet vargšės jaunos našlės nebesužvejojo. Ji, pasivertusi žuvele, nuplaukė Šventąja už Ukmergės į Pabaiską, kur jos narsus Putinėlis galvelę padėjo.

Kitos našlės greit aprimo, apsiprato, užkurius užsiėmė, už nebajorų ištekėjo ir, pasidalinusios šešiurio žemes, laimingai įsikurė. Ir šaindien Pavarės ir Štakių miškuose ant kalnų gludi paskiri kaimai bei ukiai, lyg atskiros pilaitės — tai vis bajorų Nykščių našlių palikuonys.

Pradėjo metai, ir amžiai sukako. Šventąja daug daug į mares vandens nubėgo. Bajoro Nykščio pilies ir dvaro nė griuvėsių nebeliko, tik tebestukso Anykščių kalnuose vienišas, kaip balnas, dviem kuprom piliakalnis. Žmonės jo ir vardą užmiršo.

O tą bevardę upelę, kurioje nusiskandino našlė bajorienė Ona Nykštienė, jos vardu ir pavarde pavadino. Ilgainiui, perduodami tai iš lupų į lupas, iškreipė, sutrumpino ir, vietoje Onos Nykštienės, pradėjo tarti "Onykštienės." Dar vėliau mokslininkai ir geografai pavadino ją Anykšta. O jos, Anykštos ir Šventosios trikampy, prieš Šventaragio kalną, besikuriantį miestelį Anykščiais pradėjo vadinti.

Tēvynē

KAS GIRDĒT PAS MUS IR KITUR

DONELAIČIO METAI

PLB centro valdyba nutarē ateinančius 1964 metus skelbti Donelaičio Metais, tuo prisimenant musų didžiojo rašytojo 250 metų gimimo sukaktį. Rašytojas, Kristijonas Donelaitis, su savo kuriniu "Metai" tapęs lietuvių literaturos klasiku, yra gimęs Mažoje Lietuvoje 1714 m. sausio 1 d.

"PASAULIO LIETUVIS"

PLB reikalų vedējo E. Karnēno informacija, biuletenio "Pasaulio Lietuvio" pirmojo numerio yra išsiuntinēta 4000 egzempliorių bendruomenēs skyriams, lietuvių spaudai atstovybēms, konsulatams, centrinēm organizacijom, visuomenēs darbuotojams ir kitiems. Ruošiamas spaudai antrasis numeris.

ŽIEMOS PRADŽIA

Gruodžio 21 d. turēsime trumpiausią dieną ir ilgiausią naktį. Tai bus žiemos pradžia. Nuo šios datos diena pradēs ilgēti ir kovo 20 d. ji susilygins su naktimi. Tuomet tiek naktis, tiek diena turēs po 12 valandų.

TĒVYNĒS SKAITYTOJAM

Praeitą savaitę vēl buvo kreiptasi į New Yorko centrinį paštą pagreitinti Tēvynēs pristatymą musų skaitytojam. Ten paaiškinta, kad skaitytojai, gauną pavēluotai laikraštį, patys turi kreiptis į savo vietos paštą.

Tēvynē yra spausdinama kiekvieną savaitę antradieniais ir laikraštis, pažymētas penktadienio data, dar trečiadienį prieš pietus jau buna pristatytas į New Yorko paštą išsiuntinēti skaitytojams.

New Yorko paštas žadējo laikraščio išsiuntimą nevēlinti.

MIRĒ V. STUPARAS

Gruodžio 11 d. Brooklyne mirē Vincas Stupuras, sulaukęs 80 metų amžiaus. į Susivienijimą įsirašē 1912 m. Anksčiau priklausē 225 kuopai, neseniai persikēlē į 126 kuopą New Yorke.

Giliame nuliudime paliko žmoną Emiliją, dukterį, du sunus, gimines ir draugus.

Tebus velioniui lengva šios šalies žemē. F.S.

SLA 368 KP. NARIAMS

SLA 368 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 29 d., 4:15 val. popiet (punktualiai) parapijos salēje, 197 Maujer St., Brooklyne.

Susirinkime bus nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą ir renkama sekantiem metam kuopos valdyba. Maloniai prašome visus narius dalyvauti metiniame kuopos susirinkime.

Valdyba

SVEIKINA IŠ FLORIDOS

Domas Klinga, kuris turį savo ofisą 337 Union avenue, Brooklyne, yra busu išvykęs į Floridą. Jis iš Miami atsiuntē sveikinimą Tēvynēs štabui.

REMIA STATYBĄ

Vasario gimnazijos mokslei vēs įsteigē burelį remti gimnazijos namų statybą. Pirmoj rinkliavoj surinkta DM 22.90. Bureliui vadovauja mergaičių bendr. ved. E. Tamošaitienē.

Šiluvos ar Vilniaus koplyčia

Vilniaus Krašto Lietuvių Centro valdyba šių metų liepos 6 d. pasiuntē vyskupui Vincentui Brizgiui, (2701 W. 68th St., Chicago 29, Ill.) PRO MEMORIA Washingtono katedroj lietuvių paminklinēs koplyčios įrengimo reikalu. Septynių puslapių rašte nurodoma, dēl ko įrengiamoji koplyčia turētų buti pavadinta ne Šiluvos Dievo Motinos, bet Vilniaus Aušros Vartų Dievo Motinos koplyčia. Rašte sakoma, kad tuo butų pilniau reprezentuojami lietuvių tautos reikalai ir Washingtono šventovēje įamžintas Vilnius, kaip Lietuvos amžinoji sostinē.

VKL Sąjunga iki šiol nesulaukusi atsakymo iš vyskupo į savo raštą, nusprendē Vilniaus krašto lietuvių prašymą paskelbti viešai spaudoje laisvojo pasaulio lietuviams, tikēdamiesi, kad visų balsas gali nulemti Šiluvos ar Vilniaus Aušros Vartų koplyčia turi buti Washingtono katedroje.

Atsiųsta paminēti

Dienraščio "Naujienų" mēnesinis nuplēšiamas kalendorius 1964 m. Siuntinējamas priedu laikraščio skaitytojam.

Dienraščio "Draugo" mēnesinis nuplēšiamas kalendorius 1964 m., duodamas laikraščio prenumeratoriams.

"Keleivio Kalendorius 1964 Metams". Išleido savaiFaštis "Keleivis", 636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Kaina 75c.

Kalendorius turi 64 puslapius. Be kalendorinių žinių, jame yra nemaža straipsnių įvairiais klausimais, pav. "Kalendoriaus kilmē ir jo reformos", "Lietuviai nebuvo stabmeldžiai" (dr. A. Montvido), "Kaip gaminamas senoviškas midus" ir daugiau įdomiomis temomis kelių autorių rašinių. Yra nemaža eilēraščių ir keliolika paveikslų. Kalendorių redagavo S. Michelsonas.

"Mes Nešēm Laisvę" — Petras Pleskevičius. Antra pataisyta ir papildyta laida. 197 puslapių. Nei metai, nei kaina nepažymēta.

Tai Lietuvos Nepriklausomybēs kovų savanorio kurējo atsiminimai. Juose aprašyta kovos su bolševikais, lenkais ir paliesta 1940 m. bolševikų okupacija bei pergyvenimai iki autoriaus atvykimo į Ameriką. Vaizdai nupiešti gyvai ir vaizdžiai, todēl įdomu ir skaityti.

Leidinys gaunamas pas knygų platintojus ir, be abejo, pas autorių: 239 W. 5th St., So. Boston 27, Mass.

use Christmas Seals

Fight Tuberculosis and Other Respiratory Diseases

Puiki dovana bet kuria proga!

NAUJAI ĮDAINUOTA 10 ĮVAIRIŲ ŠOKIŲ PLOKŠTELĒ, grojant 18 asmenų orkestrui ir pritariant vyrų TRIO.

Visos plokštelēs rekorduotos ir spausdintos

RCA

Visos plokštelēs gaunamos lietuvių spaudos, dovanų, radijo ir televizijų parduotuvēse. Plokštelę išleido AIDAS Records, 7203 South Western Ave., Chicago, Ill. GR 6-2800.

ŽVEJYS IR ŽURNALISTAS

Uoste sēdējo senas žvejys, žiurējo į kylantį potvynį ir nosine trynē savo akis. Tuomet priējo prie jo žurnalistas ir paklausē:

—Tikriausia esate nusiminę, kad negalite daugiau išplaukti į jurą?

—Taip, — atsakē žvejys.

—Kiek jau turite metų, gerasai žmogau?

—Lygiai 84 metus.

—Tarp kitko, o kodēl jųs verkiate?

—Mano tēvas man per užpakalį sudavē.

—Ar tavo tēvas dar gyvas? Kiek jis metų?

—106 metų.

—Ką sakysi! Ir už ką jis tave mušē?

—Aš leidau savo seneliui nuo kedēs nukristi.

—Po perkunais! Tai kiek gi seneliui metų?

—Praējusią savaitę jis sulaukē 140 metų.

—Na, klausyk, tai nesąmonē! Taip negali buti.

—Taip yra, — atsakē žvejys ir pasikrapštęs apie ausis tarē žurnalistui:

—Jei jųs nenorite man tikēti, tai nueik pas musų parapijos kleboną, kuris yra senelį krikštijęs.

Elizabeth, N. J.

SLA 3 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 22 d., 1 val. popiet, Lindeno Lietuvių Laisvēs Parko svetainēje, 310 Mitchell Ave., Linden, N. J.

Prašome visus narius dalyvauti, nes turēsime atlikti nominacijas į Pildmąją Tarybą, svarstysim Liet. Fondo ir komiteto Pasaul. Parodoj prašymus finansinēs paramos ir aptarsime kitus kuopos reikalus.

Valdyba

E. St. Louis, Ill.

SLA 88 kuopos svarbus metinis susirinkimas įvyks sausio 12 d., sekmadienį, 2 val. popiet, pas Joe Nenusk, 1645 N. 25th St. Prašom visus narius dalyvauti šiame svarbiame susirinkime, nes turēsime daug dalykų aptarti. Taip pat turēsime išrinkti kuopos valdybą.

L. Bukauskas

New Haven, Conn.

Auka Našlių ir Našlaičių Fondui Jono Pikelio atminimui

Paskutiniam šių metų susirinkime SLA 142 kp. prisiminē sausio 2 d. su šiuo pasauliu persiskyrusį savo kuopos veiklų narį, Joną Pikelį. Po atminimui, metinių proga nutarē iš savo iždo paaukoti 25 dol. SLA Našlių ir Našlaičių Fondui.

Kaip ir kiekvieną mirusį lydi jo darbai, taip geri darbai primena musų mielą narį, buvusį kuopos pirmininką. Pasigendam jo kiekviename susirinkime. Dar daugiau pasigenda jo žmona Ona, bežiurēdama į tuščią kēdę prie stalo.

Lai ilsisi jo palaikai ramybēje, o jo gražųs darbai teskatina mus toliau veikti ir dirbti Susivienijimui bei visuomenei. J. Dičkienē

SHALINS (SHALINSKAS)

FUNERAL HOME

81-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiam nemokamai visose miesto dalyse

F. W. SHALINS IR J. B. SHALINS
Tel. VIrginia 7-4499

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinē atskaita

Gruodžio 14, 1963

Išmokamos Apdraudos

JONAS LISAUSKAS, 7 kp., Pittston, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašē birželio 12, 1927 m., mirē lapkričio 30, 1963 m. Velionio žmonai, Izabele Lisauskas, apdraudos išmokēta $1,000.00

PETRONĒ ČEPULIENĒ, 10 kp., Philadelphia, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašē vasario 1, 1916 m., mirē rugsējo 1, 1963 m. Velionēs sunui, James Chepules, apdraudos išmokēta $150.00

BARBORA KAMINSKIENĒ, 50 kp., Binghamton, N. Y., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašē rugpiučio 5, 1919 m., mirē rugsējo 29, 1963 m. Velionēs sunui, Ralph Kaminsky, apdraudos išmokēta $1,000.00

JUOZAS SAKALIS, 64 kp., Baltimore, Md., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašē spalio 9, 1931 m., mirē lapkričio 18, 1963 m. Velionio seserei, Veronika Frankus, apdraudos išmokēta $300.00

WALTER ANDRIUS, 100 kp., Racine, Wis., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašē kovo 1, 1926 m., mirē lapkričio 20, 1963 m. Velionio žmonai, Magdē Andrius, apdraudos išmokēta $1,000.00

MARY DUPSH, 171 kp., Pittsburgh, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašē gruodžio 1, 1918 m., mirē lapkričio 9, 1963 m. Velionēs sunui, John G. Salis, apdraudos išmokēta $300.00

Viso $3,750.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $170,707.54

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

Frederick G. Sheputis, 122 kp., Chicago, Ill. $250.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $7,250.00

Išmokamos Ligoje Pašalpos

E. Figoras, 66 kp., Ansonia, Conn., sirgo 9 sav. 2 d.	$58.50
O. V. Alanis, 72 kp., Hamilton, Canada, sirgo 2 sav.	24.00
W. J. Balavich, 200 kp., Detroit, Mich., sirgo 9 sav. 6 d.	57.91
M. Batutiene, 293 kp., Wilsonville, Ill., sirgo 7 sav. 5 d.	122.00
M. Backiene, 312 kp., Easthampton, Mass., sirgo 7 sav.	32.40
M. Martinaitis, 352 kp., Detroit, Mich., sirgo 9 sav.	67.50
P. Laurinaitis, 352 kp., Detroit, Mich., sirgo 6 sav. 1 d.	55.51

Viso $417.82
Nuo pradžio šių metų bendrai viso $21,900.28

B. PIVARONAS, SLA Sekretorē

Malkas kapojant, skiedros toli nenulekia.

Parlēkē, kaip ratuota bitelē.

KAS DOMISI geromis sąlygomis investuoti savo pinigus, kreipiasi į dipl. ekonomistą, **Juozą Audēną**, 109 Warwick St., Brooklyn 7, N. Y. Tel. **TA 7-9518.**

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedējas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

DABAR LAIKAS SIŲSTI SIUNTINIUS ŠVENTĒMS JUSŲ GIMINĒMS LIETUVOJE

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Mes pranešame savo senicms klijentams, o taip pat naujiesiems, kuriems mes patarnaujame, kad musų firma tęsia siuntinių persiuntimą į Sovietų Sąjungą.

Mes esame įgalioti V/O VNESPOSYLTORG siųsti siuntinius ir ir mes garantuojame, kad siuntiniai bus pristatyti ir labai skubiai.

Visi musų skyriai turi didelį pasirinkimą siuntiniams reikmenų (audinių, odų ir t.t.) labai prieinamomis kainomis.

Visi musų skyriai suminēti žemiau kuo geriausiai jums patarnaus pagal kiekvieno individualius pageidavimus.

NEW YOR 3, N. Y.— 39 2nd Avenue	AL 4-5456
NEW YORK 11, N. Y.— 135 W. 14th Street	CH 3-2583
BROOKLYN 11, N. Y.— 370 Union Avenue	EV 4-4952
BROOKLYN 7, N. Y.— 600 Sutter Avenue	DI 5-8808
ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
BOSTON 18, Mass.— 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
BUFFALO 6, N. Y.— 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
SO. BOSTON, MASS., 359 W. Broadway	268-0068
CHICAGO 22, Ill.— 2222 W. Chicago Avenue	BR8-6966
CHICAGO 8, Ill.— 3212 So. Halsted Street	WA 5-2737
CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
DETROIT, Mich.— 7300 Michigan Avenue	VI 1-5335
GRAND RAPIDS, Mich.— 606 Bridge St., N. W.	GL 8-2256
HAMTRAMCK, Mich.— 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
HARTFORD 14, Conn., 200 Franklin Ave.	Tel. 233-8030, 246-0215
IRVINGTON 11, N. J.— 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue	RI 3-0440
YONKERS, N. Y. 555 Nepperhan Ave.	GR 6-2681
LOS ANGELES 22, Calif.— 960 So. Atlantic Boulevard	AN 1-2994
LAKEWOOD, N. J.— 126 4th Street	FO 3-8569
NEWARK 3, N. J.— 428 Springfield Avenue	BI 3-1797
NEW HAVEN, Conn.— 509 Congress Avenue	LO 2-1446
PATERSON 1, N. J.— 99 Main Street	MU 4-4619
PASSAIC, N. J.— 176 Market Street	GR 2-6387
PITTSBURGH 3, PA.— 1015 E. Carson St.	HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif.— 2075 Sutter Street	FI 6-1571
PHILADELPHIA 23, Pa.— 525 W. Girard Avenue	PO 5-5892
WATERBURY, Conn.— 6 John Street	PL 6-6766
WORCESTER, Mass.— 174 Millbury Street	SW 8-2868
VINELAND, N. J.— W. Landis Ave., Greek Orthodox	Club Bldg.

JAU IŠĖJO NEPAPRASTAI ĮDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašē STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima musu išeiviją visoj Amerikoj — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidējo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinē jos banga dingo; yra tik legenda, kad išsikēlę Amerikoje musiškiai pastatę "Aušros" miestą, vēliau virtusį New Amsterdamu ir dar vēliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukē juromis 3 mēnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pēsti ējo Pennsylvanijon anglių kasti. Tenai prasidējo pirmosios kolonijos ir draugijos, ēmē kurtis socialistu kuopos, kurios vēliau sudarē Sąjungą. Jie pirmieji pradējo leisti laikraščius ir kurti mokyklēles. Lygiagrečiai veikē laisvamaniai ir kurē i parapijos. Bet kai vyskupai ēmē savintis musiškių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidējo muštynēs, dēlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienų ir kitų ējo smarkios rungtynēs.

Bet išeivija rupinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukojo pinigus caro valdžiai nuversti ir sudējo milionus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado musu didžiosios organizacijos, kaip gime Pasaulio Lietuvių Bendruomenē ir kodel Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelē. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Graziais kietais apdarais kaina $5.00; minkstais apdarais — $4.00

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

DIRVA

TAUTINĒS MINTIES LAIKRAŠTIS

įsteigtas 1915 m.

6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 3 kartus į savaitę,— pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumeratos kaina metams — $11.00, pusei metų—$6.00

Bandymui — 2 savaites siunčiame nemokamai.

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoj

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnēje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybēse.

NAUJIENOS spausdina vēliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiem pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoj $13.00 metams, $7.00 pusei metų. Kitose valstybēse $16.00 metams, $8.00 — pusei metų. Chicagoj $15.00 metams, $8.00 — pusei metų.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį arba money orderį tokiu adresu:

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois